

[Morten Lange.]

sådan fond med to fine navne i spidsen, synes jeg, vi kunne lægge det i mulde, samtidig med at vi nu får et virkelig centralt organ etableret.

Jeg er lidt mere i tvivl om, hvorledes stillingen er med det teknisk-videnskabelige forskningsråd; jeg tror, vi bliver nødt til at diskutere dets status også, for der er et ikke helt ringe overlappingsområde, men jeg vil indrømme, at dets virkefelt er sådan, skal vi sige arronderet, at det i hvert fald kan leve videre uden permanent konflikt. Derfor er det ikke sikkert, det er praktisk. Det kunne godt ske, at der blot skulle være et sjette fagråd, men lad det foreløbig blive ved, at jeg blot har nævnt, at vi i hvert fald bør tage stilling til koordineringen også over for det teknisk-videnskabelige forskningsråd.

Spørgsmålet om medlemskabet i de forskellige råd er fastlagt således, at et flertal skal være forskere, og det synes jeg er ganske klart en nødvendighed. Det har været nævnt af andre ordførere, at det ville være godt, om der kom forskellige bisiddere såsom landmænd, sygehuslæger og lignende. Jeg vil, uden at støde nogen alt for meget på manchetterne, diskret fraråde det. Jeg tror, man må være klar over, at forskningsrådene, som de ses sammensat, i virkeligheden bliver et kollegium af sagkyndige, hvor sagskundskaben på naboens område er begrænset og en sagskundskab, som efterhånden bliver mere og mere krævende for den enkelte, hvis bevillingerne skal anvendes og uddeles rigtigt, og hvis nye forslag skal føres frem med vægt. Hvis vi virkelig skal have disse forskningsråd som det, de skal være, nemlig sagkyndige uddelingskollegier, tror jeg ikke, der bliver ret meget plads for observatører; tværtimod vil jeg gå ud fra, at forskningsrådene må have en overordentlig aktiv tilværelse over for de forskellige brugerorganisationer. Der står ikke noget om det i lovforslaget, det er ikke fastsat, at de skal have sådanne aktiviteter; men jeg tror, det vil være overordentlig klogt af forskningsrådene, hvis de indser, at deres kontakter ud til brugerne på de forskellige niveauer må være gode, og derfor sikrer den forbindelse til brugerne, som er nødvendig for en fornuftig politik. Men altså bare at sikre sig gidsler, som kan komme ud og berette, at

det går hæderligt til, uden selv at kunne give virkelige konsulentbidrag; det er jeg ikke sikker på er så forfærdelig fornuftigt.

Så blev det nævnt af en ordfører, at medlemmerne af forskningsrådene ikke selv skulle drive forskning. Det er vist et eller andet i den retning, man sådan antyder over for visse bestyrelser. Jeg vil sige det på den beskedne og stiltfærdige måde, at jeg tror ikke, det bliver ret nemt at få én eneste forsker til at træde ind i et sådant udvalg, hvis han skal aflægge sin saligheds ed på, at han aldrig nogen sinde vil forske noget selv; det er simpelt hen urimeligt og urealistisk. Tværtimod, det skal være aktive forskere, der skal gå ind i disse forskningsråd, for kun de, der stadig væk er aktive på området, vil kunne følge tilstrækkeligt med, have tilstrækkelige kontakter og vide, hvor behovet er. Man skal selvfølgelig på den anden side ikke forpligte medlemmerne til, at de mindst skal aflevere én afhandling om året for at opretholde deres medlemskab; det giver sig selv; men jeg tror i hvert fald, at det at kvalificere på den modsatte måde er urimeligt.

Jeg vil tro, at man må indstille sig på, at der i forbindelse med forskningens fællesudvalg også vil være tale om ikke ganske ubetydelige budgetomlægninger for staten, ikke blot det, man her direkte har peget på, nemlig inddragning af det nuværende videnskabsfond; men jeg tror også, at ganske betydelige dele af de summer, der i dag stilles til rådighed til de forskellige læreanstalter til instrumentanskaffelser o. lign., med fornuft og rimelighed kunne bevilges over et sådant forskningsråds konti, snarere end at de figurerer på læreanstaltens konti, hvor de somme tider laver nogle meget mærkelige pukler og giver kollegerne overordentlig store vanskeligheder med at fordele et rammebeløb, når der skal tages nogle meget store bidder ud af det. Men jeg er ikke i tvivl om, at det vil være en af de ting, man hurtigt administrativt vil kunne arbejde sig frem til.

Jeg tror i det hele taget, at et sådant råd som det, vi her har fået lagt frem, er noget, vi i høj grad har brug for. Jeg håber, det bliver rekrutteret af aktive og målbevidste forskere; jeg håber, de får så meget at lave, at de ikke vil sidde der alt for mange år, for det er måske ikke sundt. Jeg håber, der bliver en livlig rotation, men samtidig en